

UČINKOVITOST TNF-ALFA I IL-17 INHIBITORA U KOHORTI BOLESNIKA S AKSIJALNIM SPONDILOARTRITISOM – ISKUSTVA JEDNOGA TERCIJARNOG CENTRA

Simeon Grazio¹, Hana Skala Kavanagh¹, Ines Doko Vajdić¹, Stipe Čavar¹, Jadranka Kraljević², Frane Grubišić¹

¹Klinika za reumatologiju, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Medicinskog fakulteta u Zagrebu,

Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, Zagreb, Hrvatska

²Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagreb, Hrvatska

Uvod. Aksijalni spondiloartritis (axSpA) je upalna reumatska bolest čije napredno farmakološko liječenje najčešće uključuje inhibitore TNF-alfa i inhibitore IL-17. Cilj ovog rada bio je istražiti i usporediti učinkovitost dviju grupa bioloških lijekova, TNF-alfa inhibitora i IL-17 inhibitora, u bolesnika s radiografskim i neradiografskim axSpA, u svakodnevnoj kliničkoj praksi na Klinici za reumatologiju, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Kliničkoga bolničkog centra Sestre milosrdnice, u razdoblju od 2017. do početka 2023., kojima su navedeni biološki lijekovi bili prva linija naprednog liječenja. Od 107 bolesnika, 34 bolesnika su liječena IL-17i, a 73 bolesnika TNFi. Analizirani su sociodemografski i relevantni klinički i laboratorijski podaci, primarno oni povezani s aktivnošću bolesti, evaluirani 3, 9 i 15 mjeseci nakon početka terapije te do zadnje evaluacije općenito.

Rezultati. U kohorti bolesnika liječenih IL-17i njih 24 (70,59%) ostalo je bez prekida na navedenoj terapiji, s tim da je 8,33% primalo komedikaciju MTX-om, 29,16% sulfasalazinom, dok su svi bili na terapiji NSAR-om. Od predterapijskih početnih vrijednosti do vremena zadnje evaluacije nastupilo je poboljšanje varijabli: trajanja JZ za 65%, VAS-a boli za 48%, bolesnikove globalne procjene aktivnosti bolesti za 47% i liječnikove globalne procjene aktivnosti bolesti za 51% te BASDAI-a (mjereno dihotomno visoka aktivnost bolesti ili ne) za 62%, s manjim postotkom korištenja MTX-a (4,34%) i NSAR-a (83,33%). U bolesnika liječenih TNFi njih 49 (67,12%) bilo je bez prekida na navedenoj terapiji, a kao popratnu terapiju njih 36,73% imalo je SSZ, 8,16% MTX, 8,16% sistemske glukokortikoide, dok je njih 97,75% bilo na terapiji NSAR-om. Od predterapijskih početnih vrijednosti do vremena zadnje evaluacije također se prati poboljšanje analiziranih varijabli: trajanja Jz za 73%, VAS boli za 43%, bolesnikove globalne procjena aktivnosti bolesti za 50%, liječnikove globalne procjene aktivnosti bolesti za 55%, BASDAI (mjereno dihotomno visoka aktivnost bolesti ili ne) za 59,82%, te je također opaženo smanjenje postotka na komedikaciji.

Zaključak. U našoj kohorti bolesnika s axSpA iz svakodnevne kliničke prakse između analiziranih skupina bioloških lijekova (IL-17i i TNFi), a unatoč razlici u broju liječenih bolesnika, nije nađena statistička značajna razlika u učinkovitosti.

Ključne riječi: aksijalni spondiloartritis, interleukin-17, čimbenici tumorske nekroze – alfa, inhibitori, terapija, učinkovitost

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa